

1E BESTUURSRAPPORTAGE 2024

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING	8
Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling	8
Thema II: Openbare ruimte	10
PROGRAMMA 2: ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING	19
Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid	19
Thema II: Recreatie en toerisme	21
PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING	23
Thema I: Inkomen	23
Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie	24
Thema III: Sociaal domein - WMO	25
Thema IV: Sociaal domein - Jeugd	30
Thema V: Onderwijs en ontwikkeling	31
Thema VI: Sport	33
Thema VII: Cultuur	33
Thema VIII: Welzijn	34
PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR	40
Thema I: Dienstverlening (extern)	40
Thema II: Burger en samenwerking	41
Thema III: Veiligheid samenleving	43
PROGRAMMA 5: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	45
PROGRAMMA 6: BEDRIJFSVOERING	47
Thema V: Bedrijfsvoering algemeen	47
VOORTGANG RISICO'S	50
BIJLAGEN	52

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage van 2024 die is opgezet als een afwijkingenrapportage met peildatum 1 mei 2024. In het najaar van 2023 is de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 opgesteld die u in november 2023 heeft vastgesteld.

Via deze bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van doelstellingen uit de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 en licht het college de afwijkingen nader toe.

In de programma's zijn de doelstellingen, inspanningen en acties van de gemeente opgenomen en middels een stoplichtmodel rapporteert het college over beleid. De drie kleuren voor de realisatie van beleid op inhoud en planning betekenen het volgende:

- Groen: doel is gerealiseerd of verloopt conform prognose begroting;
- Oranje: realisatie doel conform prognose begroting is onzeker en/of bijsturing beleid is gewenst;
- Rood: realisatie doel verloopt niet conform prognose begroting.

De 'groene' doelen worden nog wel opgenomen in de bestuursrapportages, maar verder niet toegelicht. Dit verloopt immers conform prognose begroting. Alleen de oranje en rode doelen worden toegelicht.

De bestuursrapportage geeft per programma ook inzicht in de (verwachte) financiële meen- en tegenvallers. Deze financiële afwijkingen zijn per programma in een tabel opgenomen. In de rapportage hebben wij in principe alleen de financiële afwijkingen van € 25.000 en hoger opgenomen. Voor de toelichtingen op de afwijkingen verwijzen we u graag naar de toelichtingen zoals die zijn opgenomen bij de diverse programma's.

Daarnaast worden u in deze bestuursrapportage de afwijkingen van de risico's voorgelegd. Om de leesbaarheid van de rapportage te vergroten kunt u de lijst van afkortingen raadplegen. De meest voorkomende afkortingen binnen de Planning & Control documenten zijn hier opgenomen.

Investeringskredieten

De Raad wordt voorgesteld om de volgende investeringsbedragen beschikbaar te stellen:

Project de Wiekslag (€ 700.000)

Voor het project de Wiekslag een aanvullend voorbereidingsinvesteringsbudget beschikbaar te stellen van € 700.000. De voorbereiding van het project heeft meer tijd gekost ook omdat de scope van het project is uitgebreid. Daarnaast is voor dit project gekozen om met een bouwteam te werken, waardoor er werkzaamheden naar voren gehaald worden. Deze uitgaven passen binnen het totaal geraamde bedrag voor het project.

IKC Franse Gat (€ 120.000)

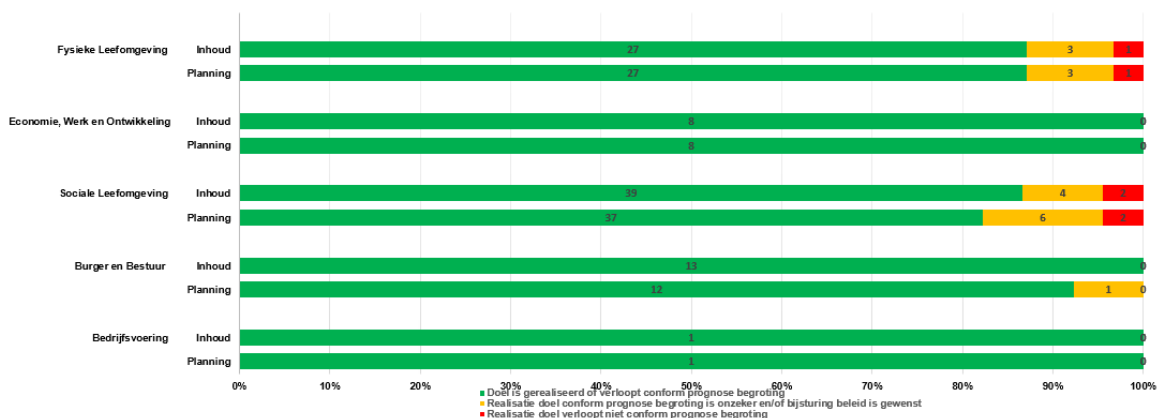
Voor het IKC Frans Gat heeft het college in overleg met de schoolbesturen besloten om extra te investeren in de kwaliteit van het binnenklimaat (temperatuurklasse B i.p.v. C (goed i.p.v. voldoende). De investeringskosten hiervoor zijn € 120.000.

Saldo 1e bestuursrapportage 2024

Deze 1e bestuursrapportage 2024 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) resulteert in een negatief saldo van € 5.305.000 voor 2024. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 1e bestuursrapportage 2024

Financieel vertrekpunt

Het financieel vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2026. Vervolgens zijn de meerjarige gevolgen van de aangenomen amendementen bij deze Programmabegroting en de structurele effecten vanuit de 3e bestuursrapportage 2023 meegenomen bij de bepaling van het vertrekpunt. De effecten van de septembercirculaire en decembercirculaire 2023 zijn voor het jaar 2024 in deze rapportage verwerkt.

bedragen x € 1.000	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Saldi Programmabegroting 2024-2027	408	3.844	-8.584	-10.387
Amendementen Programmabegroting 2024-2027	-20	-20	-	-
Verrekening saldo Programmabegroting 2024-2027 met de algemene reserve	-388	-	-	-
Saldi septembercirculaire 2023*	-	-103	-146	2.593
Saldi 3e bestuursrapportage 2023	-	-	-	-
Saldi decembercirculaire 2023*	-	-	-	-
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2024	0	3.721	-8.730	-7.794

*de effecten over 2024 zijn een onderdeel van de 1e bestuursrapportage 2024

Financiële effecten 1e bestuursrapportage 2024

In onderstaand overzicht vindt u de totaalbedragen voor de jaren 2024 tot en met 2027 van de financiële effecten c.q. ontwikkelingen zoals ze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;

- budgettair neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen (die geen effect hebben op het begrotingssaldo, maar wel programma overschrijdend kunnen zijn) zijn opgenomen in bijlage 1;
- In het gepresenteerde financieel overzicht hieronder zijn structurele gevolgen van ontwikkelingen die zich in 2024 voordoen opgenomen. Het gaat concreet om ontwikkelingen die zich binnen het bestaande beleid voordoen. De structurele gevolgen worden opgenomen in de Kadernota 2025-2028. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2024

Op basis van deze rapportage laat het begrotingsjaar 2024 een verwacht negatief saldo zien van € 5.305.000. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen o.a. 2e lijnsjeugdzorg (€ 3.271.000 nadeel), minimabeleid (€ 500.000 nadeel), toename bezwaarschriften en proceskosten (€ 490.000 nadeel), de effecten van de decembercirculaire 2023 (€ 643.000 nadeel) en de taakstelling op personeel (€ 900.000 nadeel). Voorgesteld wordt om het nadeel van € 5.305.000 te onttrekken aan de algemene reserve.

Financiële effecten voor 2025-2028

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2024-2027. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's. Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen: € 4.390.000 nadelig in 2025, € 4.629.000 nadelig in 2026 en € 4.519.000 nadelig in 2027. Het financieel perspectief na deze bestuursrapportage laat een negatief saldo zien van € 669.000 in 2025, een negatief saldo van € 13.359.000 in 2026 en een negatief saldo van € 12.313.000 in 2027.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten	4.741	4.296	4.590	4.480
Baten	-563	-94	-39	-39
A. Saldo van baten en lasten 1e bestuursrapportage 2024	-5.305	-4.390	-4.629	-4.519
Onttrekkingen	0	0	0	0
Storting	0	0	0	0
B. Mutaties reserves 1e bestuursrapportage 2024	0	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage 2024 (A+B)	-5.305	-4.390	-4.629	-4.519

Financieel perspectief na verwerking 1e bestuursrapportage 2024

bedragen x € 1.000	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2024	0	3.721	-8.730	-7.794
Totaal 1e bestuursrapportage 2024	-5.305	-4.390	-4.629	-4.519
Financieel perspectief na 1e bestuursrapportage 2024	-5.305	-669	-13.359	-12.313

Samenvatting financiële afwijkingen 1e bestuursrapportage 2024

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2024				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Storting	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	0	0	0
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
2.1A - Verkeer en vervoer	0	26	0	0	26
7.2A - Riolering	46	0	0	0	-46
7.4D - Milieubeheer	0	0	0	0	0
8.1A - Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0	0
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	46	26	0	0	-21
3 Sociale Leefomgeving					
5.1A - Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0
5.6A - Media	-70	0	0	0	70
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	28	0	0	0	-28
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	177	0	0	0	-177
6.3A - Inkomensregelingen	544	0	0	0	-544
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	100	0	0	0	-100
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	431	0	0	0	-431
6.72B - Jeugdhulp behandeling	605	0	0	0	-605
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	293	0	0	0	-293
6.73A - Pleegzorg	315	0	0	0	-315
6.73B - Gezinsgericht	161	0	0	0	-161
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	194	0	0	0	-194
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	731	0	0	0	-731
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	103	0	0	0	-103
6.74C - Gesloten plaatsing	27	0	0	0	-27
6.82A - Jeugdreclassering	227	0	0	0	-227
6.82B - Jeugdreclassering	26	0	0	0	-26
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	3.891	0	0	0	-3.891
4 Burger en Bestuur					
0.1C - Bestuur	23	-57	0	0	-80
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	0	74	0	0	74
Totaal 4 Burger en Bestuur	23	17	0	0	-6
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	0	37	0	0	37
0.61 - OZB-woningen	490	0	0	0	-490
0.64A - Belastingen overig	0	0	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	-643	0	0	-643
0.8 - Overige baten en lasten	-990	0	0	0	990
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-500	-606	0	0	-106
6 Bedrijfsvoering					
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	50	0	0	0	-50
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	100	0	0	0	-100
0.4J - Overhead (A&A)	122	0	0	0	-122
0.4L - Overhead (P&O)	40	0	0	0	-40
9.901 - Algemeen Directie	969	0	0	0	-969
Totaal 6 Bedrijfsvoering	1.281	0	0	0	-1.281
Gerealiseerd resultaat	4.741	-563	0	0	-5.305

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is nog geen rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2024
Stand per 1/1	33.225
<i>Onttrekking vanuit Projectenboek 2024</i>	-15
<i>Resultaat Jaarstukken 2023</i>	818
Prognose stand algemene reserve per 8-05-2024	34.028

Programma 1: Fysieke leefomgeving

Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. In regionaal verband de versterking van de woonfunctie in Veenendaal vormgeven passend bij de behoefte van onze inwoners in een woon- en leefomgeving met voldoende kwaliteit en aandacht voor gezondheid, duurzaamheid en veiligheid.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Door ontwikkelen van de integrale strategische aanpak voor de fysieke leefomgeving door het verdiepen en updaten van de Omgevingsvisie 2030.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op dit moment wordt gewerkt een nieuw procesvoorstel. Deze wordt zo snel mogelijk aangeboden aan de raad.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De actualisatie van de omgevingsvisie is on hold gezet. Op basis van de eerste stappen, gebrek aan capaciteit en aanhouden van het OPIM is geconcludeerd dat er eerder sprake is van het opstellen van een vernieuwde omgevingsvisie

I.a.2. Het uitwerken van de ambities in de omgevingsvisie voor duurzame mobiliteit in een uitvoeringsprogramma 2024-2030. Hierbij zetten we in op de duurzame vormen van mobiliteit, wandelen, fietsen en openbaar vervoer.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Wij beraden ons over de wijze en het moment waarop dit omgevingsprogramma opnieuw wordt aangeboden

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De vaststelling van het omgevingsprogramma integrale mobiliteit stond in maart 2024 geagendeerd voor de raad. De raad heeft echter besloten het omgevingsprogramma niet te behandelen.

I.a.3. We stellen een structuurvisie voor de Spoorzone op. Deze visie vormt de basis voor de aanpak van de gebiedsontwikkeling en de kaders voor het deel Spoorzone in de vernieuwde omgevingsvisie

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Uitvoering geven aan de vraagstukken stikstofreductie en natuurherstel, in De (blauwe) hellen en samen met de regio voor het gebiedsproces Binnenveld.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Uitvoering te geven aan complexe (ruimtelijke) vraagstukken, zoals het stikstofdossier. De belangen van Veenendaal behartigen in de regio Foodvalley, bij de provincie Utrecht en landelijke overheid.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.2. Uitwerking van de volgende fase in het gebiedsproces Binnenveld, gericht op stikstofreductie en natuurherstel als basis voor de ambitie meer landschap, meer stad uit de Verstedelijkingsstrategie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De planning is op dit moment onbekend.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Gebiedsproces Binnenveld is eind vorig jaar on hold gezet. Op dit moment loopt een verkenning naar hoe verder te gaan. Dit is een complex proces vanwege de grote hoeveelheid betrokken partijen, verschillende belangen en deels nog ontbrekende uitwerking van rijksdoelstellingen. De planning voor het vervolg is op dit moment nog onbekend

I.b.3. Het creëren van een leefomgeving, samen met natuurontwikkeling en aandacht voor cultuurhistorie door het gebied van De Roode Haan en de omgeving te ontwikkelen als recreatief uitlooph gebied voor gemeente Veenendaal

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het risico is dat stakeholders onvoldoende capaciteit hebben om goed aangehaakt te raken, waardoor niet tot een gedegen plan van aanpak gekomen kan worden. De stakeholders zijn essentieel, aangezien vrijwel al het grondgebied buiten gemeente Veenendaal gelegen is.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. We houden de benodigde monumentensubsidie in stand om een bijdrage te leveren aan het behoud en het onderhoud van het cultuurhistorisch erfgoed.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Openbare ruimte

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal heeft een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. De infrastructuur is van goede kwaliteit en de openbare ruimte biedt voldoende aantrekkelijke groene ruimte met plekken om te spelen, te sporten, te ontspannen en te ontmoeten.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. De openbare ruimte duurzaam en milieuvriendelijk onderhouden. In de winkelcentra en op de begraafplaats beheren wij de wegen en het groen op A-niveau in de rest van Veenendaal op B-niveau.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2. Met de bewoners inrichten van plekken in de stad waar we elkaar kunnen ontmoeten en veilig kunnen bewegen, spelen en sporten (BOSS). De plekken en de onderlinge verbindingen zijn groen, aantrekkelijk en klimaatbestendig ingericht.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.3. In 2024 stellen we met de bewoners van de Schepenbuurt een buurtvisiekaart op. De buurtvisiekaart geeft inzicht in het (gewenste) ruimtegebruik, voor wonen, mobiliteit, groen, klimaatadaptatie, BOSS en de warmte- en energie-infrastructuur

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Veenendaal heeft in 2050 een gezonde en groene klimaatbestendige leefomgeving met een robuust en gevarieerd aanbod van groen en water.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We leggen de basis voor een integraal groenbeleid met een duidelijke visie op de hoofdgroenstructuur van Veenendaal. Daarom integreren en actualiseren wij ons bestaande, op delen versnipperde groenbeleid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door gebrek aan capaciteit is nog onvoldoende ingezet op een visie voor de hoofdgroenstructuur in Veenendaal. Deze visie zal onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie, echter de actualisatie hiervan is on hold gezet. Hiermee komt de planning voor het ontwerpen van de groen klimaatbestendige leefomgeving onder druk te staan als er medio dit jaar geen visie voor de hoofdgroenstructuur in Veenendaal beschikbaar is.

Inhoud (indicator)

II.b.2 Met de klimaatstresstest in beeld gebrachte kwetsbaarheden voeren we met de relevant gebiedspartner en inwoners een risicodialoog en stellen klimaatstrategieën en de uitvoeringsagenda Klimaatbestendige leefomgeving Veenendaal op

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. In 2050 is Veenendaal volledig circulair ingericht waarbij gemeente, bedrijven, onderwijs en inwoners met elkaar samenwerken om de grondstoffenkringloop te sluiten, afval te minimaliseren, levensloop van producten zo lang mogelijk te laten zijn

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen de landelijke en lokale doelstellingen vertalen naar een op de uitvoering gerichte aanpak. Circulariteit te introduceren in de Veenense samenleving en werkorganisatie

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.c.2. In 2030 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken. Nu gecombineerd met de thema's milieu, biodiversiteit en klimaatadaptatie actief inzetten op het circulair inkopen via het Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Veenendaal wil zich inzetten voor het waardebehoud van grondstoffen en materialen door het vrijkomende 'huishoudelijke afval' op een doelmatige wijze in te zamelen en zo weer in te zetten als grondstof.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. Hiervoor tenminste gemiddeld 1 stap hoger op de R-ladder (met strategieën) van circulariteit te komen door het hergebruik van PMD te optimaliseren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.d.2. Bewustwording circulair inzetten van grondstoffen bevorderen met inzet van BEST circulair 2024. Het geven van 'recyclelessen' op de basisscholen om de kennis over en de interesse voor techniek en recycling te ontwikkelen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.d.3. Opheffen van de blinde vlekken in de dekking van de inzamelvoorzieningen voor papier en gf+e

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die 100% hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. We stimuleren, ondersteunen en faciliteren inwoners bij het maken van de juiste keuzes om energie te besparen en de CO₂ uitstoot te beperken door inzicht te geven in mogelijkheden.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.2. We geven uitvoering aan de Lokale Aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) waarmee we tot 2026 ruim 500 van de slechtst geïsoleerde woningen helpen isoleren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.3. De Rijksmiddelen voor bestrijding energieraarmoede zetten we in door bewoners die (naar verwachting) moeite hebben om hun energierekening te betalen, de mogelijkheid te bieden om snel energie te besparen

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.4. Voor Dragonder-oost stellen we een Buurtuitvoeringsplan vast en starten de uitvoeringsfase om de buurt aardgasvrij te maken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.5. In Dragonder-zuid en omgeving gaan we met inwoners aan de slag om een Buurtuitvoeringsplan op te stellen voor een aardgasvrije buurt.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.6. Voor Factorij en de Vendel stellen we een Buurtuitvoeringsplan vast en starten de uitvoeringsfase om het bedrijventerrein aardgasvrij te maken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.7. In de regio Foodvalley zetten we ons in om met de stakeholders in Veenendaal de RES 1.0 door te ontwikkelen naar de RES 2.0.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.f. De negatieve gevolgen van netcongestie te beperken door samen met de bedrijven te zoeken naar alle mogelijk oplossingen om de negatieve effecten van de congestie te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.f.1. Samen met bedrijven, de netbeheerder en andere stakeholders werken aan slimme oplossingen voor netcongestie. We krijgen grip op de problematiek, communiceren daarover en sturen beleid en projecten bij waar mogelijk.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Als gemeente hebben we beperkt invloed op het probleem van netcongestie. In verschillende projecten, zoals op Nijverkamp, werken we aan slimme oplossingen om meer ruimte binnen de bestaande netcapaciteit te creëren. Het probleem bij de netbeheerders wordt echter steeds groter en heeft dus ook een steeds grotere impact. Onze werkgroep netcongestie monitort, informeert en werkt aan slimme oplossingen waar dat kan. Via onze eigen kanalen en via de regio zorgen we dat onze belangen bij de relevante partijen (o.a. netbeheerder, provincie) onder de aandacht worden gebracht.

II.f.2. Op bedrijventerrein Nijverkamp werken we samen met de provincie, Stedin en bedrijfsleven aan een proeftuin voor slimme, collectieve oplossingen voor netcongestie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.f.3. Op bedrijventerrein Factorij en de Vendel ondersteunen we de in 2023 opgerichte energiecoöperatie om te komen tot een Smart Energy Hub op het terrein.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.f.4. Het inrichten van netbeheer ten behoeve van de energievoorziening in Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.g. Veenendaal wil een duurzame gemeente zijn, streeft naar doeltreffend gebruik van hernieuwbare grondstoffen en energie en geeft hier onder andere invulling aan door bestaande en toekomstige gebouwen te verduurzamen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.g.1. We stellen routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed op met geactualiseerde strategische kaders voor het gemeentelijk vastgoed en het accommodatiebeleid

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.g.2. Voor het zwembad/sporthal De Vallei, sporthal West, gemeentehuis en 't Speel-Kwartier bereiden we de uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen voor.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.g.3. We voeren overeenkomstig het Integraal duurzaam vastgoedbeheerplan de overige onderhouds- en verbeteringswerkzaamheden alleen gecombineerd met de noodzakelijk verduurzamingsmaatregelen uit.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

*Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000*

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
2.1A - Verkeer en vervoer	0	0	0	0
7.2A - Riolering	46	46	46	46
7.4D - Milieubeheer	0	0	0	0
8.1A - Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0
Totaal Lasten	46	46	46	46
Baten				
2.1A - Verkeer en vervoer	26	-37	-37	-37
Totaal Baten	26	-37	-37	-37
Saldo van baten en lasten	-21	-83	-83	-83
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	0	0	0
Stortingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	0	0
Totaal Stortingen	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage	-21	-83	-83	-83

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

7.2A -Riolering (nadeel € 46.000)

Voor het uitvoeren van de in de DVO'22 beschreven BOR-taken worden jaarlijks de uit te voeren werkzaamheden en de aanneemsom vastgesteld. De werkzaamheden hebben betrekking op het reinigen van de openbare ruimte, kolkenreiniging en gladheidbestrijding. De aanneemsom voor het reinigen van de kolken is € 46.000 hoger dan begroot. De reden dat de kosten voor kolkenreiniging hoger zijn is omdat wij voor kolkenreiniging zijn overgegaan op een hogere frequentie van reiniging. Daarom zijn de kosten voor reiniging gestegen, maar op den duur zou dit moeten leiden tot minder meldingen en klachten. Voorgesteld wordt om het budget voor kolkenreiniging te verhogen met € 46.000 en dit voor 2024 te dekken uit de voorziening Riolering en voor 2025 en verder te verwerken in de tarieven van de rioolheffing.

Baten

2.1A - Verkeer en vervoer (voordeel € 26.000)

Wegen straten pleinen (nadeel € 37.000)

De gemeente heeft vanaf 2020 het beheer en onderhoud voor de spoorkruisingen Nieuweweg Noord en Voorpoort voor haar rekening genomen conform de ondertekende samenwerkingsovereenkomst met de provincie. Voor de verhoogde beheer- en onderhoudskosten is de provincie de gemeente tegemoet gekomen met een gewenningsregeling. De eerste vier jaar vanaf 2020 bedroeg deze bijdrage jaarlijks € 60.000. De volgende 4 jaar vanaf 2024 bedraagt deze € 27.500. Dit betekent een verlaging van de inkomsten van € 32.500 voor 2024 tot en met 2027 en vanaf 2028 een verlaging van € 60.000.

Openbare verlichting (voordeel € 63.000)

Na aanbesteding in 2023 hebben we in 2024 nieuwe exploitanten voor de A0-reclame, lichtmastreclame en de ABRI's. Hierdoor ontvangen we vanaf 2024 structureel € 63.000 meer aan inkomsten voor reclames. Voorgesteld wordt om dit voor 2024 te verwerken in deze eerste bestuursrapportage en voor 2025 en verder dit te verwerken in de Kadernota 2025-2028.

Risico's / ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Wijkservice

Voor het groenonderhoud worden deels medewerkers van IW4 (sociale werkvoorziening) ingezet. Door een afname van de toestroom van het aantal medewerkers in de groenvoorziening bij IW4 gaan we onderzoeken hoe we dit tekort aan personeel gaan invullen. Hiervoor worden meerdere opties onderzocht. Waarbij op dit moment niet duidelijk is wat de financiële consequenties zijn.

Taakveld verkeer en vervoer

In 2023 zijn de groenwerkzaamheden opnieuw aanbesteed. Daarbij zijn de kosten voor onkruidbestrijding op verhardingen hoger uitgevallen. In de loop van 2024 zal gekeken worden of deze hogere kosten daadwerkelijk gerealiseerd worden en of deze kosten opgevangen kunnen worden binnen het taakveld. Mocht dit niet haalbaar zijn dan komen wij daar in een volgende bestuursrapportage op terug.

Duurzaamheidsmaatregelen

Op 05-04-2024 is de DUMAVA subsidie toegekend, waardoor er een subsidiebedrag van ruim € 1,7 miljoen beschikbaar is gesteld voor de verduurzaming van het gemeentehuis. Deze middelen betreffen co-financiering van een aantal maatregelen rondom de renovatie van de gevel van het gemeentehuis, het plaatsen van een warmtepomp, extra zonnepanelen op het dak alsook het vervangen van de radiatoren in de oudbouw en het vervangen van alle

traditionele verlichting voor LED-verlichting. De komende periode zal worden gebruikt om de impact van deze subsidie op de werkzaamheden in combinatie met de beschikbare financiële middelen verder uit te werken naar concrete (uitvoerings)plannen. Indien extra middelen noodzakelijk zijn komen wij hier separaat op terug.

IKC's SO/SBO/Po, Dragonder Noord en Dragonder Zuid

Al deze drie de projecten bevinden zich in de opstartfase. Na de vaststelling van de programmabegroting 2024 in november van 2023, is gestart met uitwerking van het besluit over de onderwijshuisvesting in oost Veenendaal. Onderdeel hiervan is het opstellen van een projectopdracht met daarin de exacte scope afbakening. Deze afbakening is nog niet geheel afgerond. Wel is duidelijk dat de exact benodigde vierkante meters afwijken van het raadsbesluit van maart 2023. Ook zijn de normkosten afgelopen jaar met ruim 12,5% gestegen. Daarbij komt dat de gemeentelijke normbedragen relatief laag zijn ten opzichte van de huidige marktomstandigheden.

De financiële effecten worden nog in beeld gebracht. Zodra hier meer duidelijkheid over is komen wij via de bestuursrapportage (of een separate raadsinformatiebrief) hier op terug.

Ecologische ondersteuning voor ontwikkeling Omgevingsvisie en groenbeleid

Bij het vernieuwen van de omgevingsvisie als ook het opstellen van het nieuwe groenbeleid, is geconstateerd dat een ecologische analyse nodig is. De gemeente heeft geen ecooloog en daarmee maar beperkt zicht op ecologische waarde in de stad. Deze informatie is wel nodig om tot een goede omgevingsvisie en het groenbeleid te komen. Hiervoor moet externe capaciteit ingehuurd worden, de financiële effecten worden in de eerstvolgende bestuursrapportage opgenomen.

Sport CLV

In 2018 is een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor (onder andere) de vervanging van 2 gymzalen ter plaatse van het CLV. Het bouwheerschap lag hierbij bij het schoolbestuur, maar de voorziening is om diverse redenen nog niet gerealiseerd. Het schoolbestuur heeft nu gevraagd om een vergoeding van de kosten die zij maken voor de huur van een tijdelijke voorziening voor bewegingsonderwijs (SKF-hal). Op dit moment zijn wij in gesprek met het schoolbestuur over de redelijkheid en omvang van de vergoeding. Zodra hier meer duidelijkheid over is komen wij via de bestuursrapportage (of een separate raadsinformatiebrief) hier op terug.

De Blink

De school voor speciaal voortgezet onderwijs (De Blink) maakt voor het onderwijs gebruik van een oud schoolgebouw aan De Sterke Arm. In verband met de ontwikkeling van het gebied kunnen zij tot uiterlijk augustus 2025 gebruik maken van dit pand. Samen met het schoolbestuur zoeken wij, binnen het bestaande vastgoed, naar een (tijdelijke) oplossing voor de leerlingen van deze school. Aan deze tijdelijke oplossing zullen kosten aan zijn verbonden (herinrichting / aanpassing) die wij nu niet kunnen inschatten, in een volgende bestuursrapportage komen wij hierop terug.

Een definitieve oplossing wordt meegenomen in het IHP dat naar verwachting in 2025 wordt vastgesteld.

IKC Franse Gat

Voor het IKC Frans Gat heeft het college in overleg met de schoolbesturen besloten om extra te investeren in de kwaliteit van het binnenklimaat (temperatuurklasse B i.p.v. C (goed i.p.v. voldoende). De investeringskosten hiervoor bedragen € 120.000, deze worden met deze bestuursrapportage ter goedkeuring aangeboden aan de raad. Daarnaast is door capaciteitsproblemen extra capaciteit ingehuurd voor het projectmanagement van dit project in uitvoering, dit vraagt om een extra investering van € 50.000.

Het investeringsbudget van het IKC Franse Gat is aangevraagd in 2020. Sindsdien zijn de kosten voor materieel, materialen en personeel sterk gestegen, dit brengt onvermijdbare meerkosten met zich mee. In de volgende bestuursrapportage kan een goede inschatting gemaakt worden van de totale meerkosten.

Programma 2: Economie, Werk en Ontwikkeling

Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te werken en ondernemen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. We stimuleren en faciliteren startende ondernemers door o.m. organiseren van een jaarlijks startersevent en het informeren en ondersteunen van starters bij vragen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Behouden en uitbreiden werkgelegenheid voor Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We faciliteren en ondersteunen bestaande en nieuwe ondernemers door inzet van onze accountmanager, periodieke overleggen met het bedrijfsleven, zorgen voor een goede doorgeleiding en coördinatie van afhandeling van ondernemersvraagstukken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Samen met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) intensiveren we de bedrijventerreinen waardoor er een hogere verdichtingsgraad ontstaat ofwel meer mensen kunnen werken op een m².

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en binnenstad worden aantrekkelijker gemaakt in 2024, gericht op een optimaal vestigings- en investeringsklimaat.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. ICT Campus faciliteert regionale samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. We geven uitvoering aan het programma ICT Campus, waarbij acquisitie van ICT-bedrijven in lijn is met toekomstgerichte nieuwe economie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.e. We willen uitbreiding van het aantal bedrijventerreinen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.e.1. In samenspraak met provincie Utrecht, regio Foodvalley en met de Groene Metropool onderzoeken we welke uitbreidingslocatie voor bedrijventerreinen mogelijk zijn.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.f. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.f.1. We geven uitvoering aan het programma Vitale Binnenstad met aandacht voor een divers pallet aan functies, toegankelijkheid, vergroening en verduurzaming, innovaties en versterking van de uitvoeringsstructuur.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.g. We realiseren in Foodvalley verband een volledig circulaire economie in 2050. 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (metalen, fossiel, mineralen) in 2030.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.g.1 We voeren het regionale plan van aanpak uit en richten ons daarbij op: - duurzamer gebruik van grondstoffen - meer concurrerend vermogen - regio foodvalley als innovatieve kennisregio voor circulaire economie

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal heeft een aantrekkelijke binnenstad waar bezoekers uit de regio en toeristen graag op bezoek komen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Via het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) zetten we (de binnenstad van) Veenendaal en de ons omringende regio op de kaart.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Totaal 1e bestuursrapportage	0	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

N.v.t.

Risico's / ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling

Arbeidsmarktontwikkelingen

Uit de eerste kwartaalcijfers en informatie van het UWV blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Foodvalley afneemt. Dit komt doordat het aantal openstaande vacatures daalt en het aantal beschikbare kortdurend werkzoekenden licht stijgt. Toch blijft de regionale arbeidsmarkt zeer krap. Dit betekent dat er nog steeds veel werkgevers zijn die moeilijk personeel kunnen vinden.

Een vast aandachtspunt in onze arbeidsmarktregio is een goede aansluiting tussen vacatures en beschikbare kandidaten. Hierbij gaat het om de afstemming tussen de wensen en eisen van werkgevers en deze te matchen met kandidaten die hier in grote mate aan kunnen voldoen. In de regio worden verschillende projecten ontwikkeld en uitgevoerd om deze aansluiting te versterken, waarbij ook nieuwe groepen inwoners worden benaderd. Bij dit laatste gaat het in grote mate om het zogenaamde onbenutte arbeidspotentieel. Het gaat dan bijv. om inwoners die meer uren willen werken, (weer) willen en kunnen werken en inwoners die om verschillende redenen tijdelijk niet beschikbaar zijn of niet naar werk zoeken.

Programma 3: Sociale leefomgeving

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1 Onrechtmatig gebruik van ondersteuning in het sociaal domein voorkomen we of sporen we op en pakken we aan. Dit plan heeft betrekking op het gehele sociaal domein, dus op PW, WMO en Jeugd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We zetten in op het verkleinen van de effecten van inkomensongelijkheid.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.2 In de gemeente Veenendaal hebben we meer inwoners met problematische schulden bereikt dan in het voorgaande jaar.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.3 Het traject naar een schuldevrije toekomst (d.m.v. een schuldregeling) komt eerder tot stand dan het voorgaande jaar.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1 Gezamenlijk (gemeente, verbonden partijen en externe partijen) geven we uitvoering aan het concept IBK-SD 2024-2027. Uitvoeringsplannen worden vormgegeven en in afstemming uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de rol van inwoners en de kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1 De deskundigheidsbevordering tussen uitvoerende partijen in het sociaal domein is gefaciliteerd. Daarbij zal aandacht zijn voor het toepassen van "de menselijke maat"

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a Meer mensen vinden een plek op de arbeidsmarkt (MD05).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 We gaan verder met de ontwikkeling van een doorlopende lijn arbeidsparticipatie. Samen met onze partners maken we het simpel om te switchen tussen dagbesteding, vrijwilligerswerk en betaald werk en tussen werk en uitkering.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2 We realiseren in 2024 de kwantitatieve doelstellingen m.b.t. de Participatiewet (in- en uitstroom).

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Om een positief resultaat te behouden moeten we beter presteren dan het landelijk gemiddelde, daarom hanteren wij deze relatieve doelstelling. Gedurende het jaar toetsen we onze prestaties aan de landelijke trend. Uit de meest recente gegevens van de Divosa Benchmark (Werk en Inkomen) blijkt dat Veenendaal op het onderdeel 'uitstroom' minder goed presteert ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Veenendaal heeft een uitstroomcijfer van 1,6%, terwijl het landelijk gemiddelde 2,2% is. Het instroomcijfer van onze gemeente is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde (Veenendaal 2,2% en landelijk gemiddelde 2,3%). Ons instroomcijfer is hoger dan het uitstroomcijfer waardoor het bijstandbestand licht stijgt. Dit komt overeen met het landelijk beeld.

II.a.3 De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt is versterkt.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Inburgeraars die als nieuwe Veenendalers worden opgenomen in de samenleving, doen daadwerkelijk mee.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 In 2024 is de sturing en handhaving op zorgaanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.2. In 2024 implementeren we de WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die per 1 juli 2024 van kracht wordt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De WAMS is door de Tweede Kamer controversieel verklaard.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De WAMS is door de Tweede Kamer controversieel verklaard.

III.a.3. In 2024 zetten we meer in op de rechtmatige besteding van Wmo-gelden.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.4. In 2024 besteden we de woonvoorzieningen opnieuw aan.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.5. In 2024 werken we verder aan maatregelen om grip te houden op de toestroom van schoonmaakondersteuning en bijbehorende kostenstijging.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Extra maatregelen uitvoeren om grip te houden op de toestroom zijn er nauwelijks. Er is nog één aanvullende maatregel die we kunnen uitvoeren. Hiervoor zijn incidenteel extra middelen

nodig. De maatregel is opgenomen bij de brede heroverweging. Als de incidentele extra middelen toegezegd worden gaan we over tot uitvoering van de maatregel.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Binnen de wettelijke kaders zijn de mogelijkheden om aanvullende maatregelen uit te voeren beperkt. Ten behoeve van de lokale brede heroverweging hebben we een maatregel die binnen de wettelijke kaders mogelijk is aangedragen. Hiervoor is incidenteel extra budget nodig.

III.a.6. In 2024 besteden we de immateriële ondersteuning Wmo opnieuw aan

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Er zijn innovatieve ondersteuningsmogelijkheden samen met de uitvoerende partijen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.b.2 We continueren in 2024 de zorg voor personen met verward/onbegrepen gedrag en de taken van de WvGGZ.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1 Veenendalers wonen zo lang mogelijk thuis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.c.2. In 2024 leveren we een brede, integrale Visie Diversiteit en Inclusie op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het intensieve participatietraject bij het ontwikkelen van de visie vraagt meer tijd dan verwacht. De planning was om de visie voor te leggen aan de raad in het derde kwartaal van 2024, dit wordt naar verwachting het eerste kwartaal van 2025.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d Inwoners willen meer voor- en met elkaar doen (MD03).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. In 2024 wordt er een regionale logeervoorziening gerealiseerd zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de eigen rol van inwoners en kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1 De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen is niet hoger dan de landelijke groeitrend.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het is de verwachting dat de vraag naar schoonmaakondersteuning ook in 2024 door blijft stijgen. Het is op dit moment nog lastig in te schatten hoe groot deze toename precies zal zijn. Vanaf 2026 gaat de nieuwe eigen bijdrage regeling voor Wmo voorzieningen waarschijnlijk in. We verwachten dat dit de vraag naar schoonmaakondersteuning vanaf 2026 enigszins zal doen afnemen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Verder versterken opvoed- en opgroeiklimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. Vroegtijdige interventies bij opvoed-, financiële, woon- en/of psychosociale gezondheidsvraagstukken, om zo problematische vraagstukken (en dus maatwerkvoorzieningen) in 2024 te voorkomen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.f.2. In 2024 stellen we een nieuw uitvoeringsplan huiselijk geweld en kindermishandeling op voor 2025 - 2029. Op basis van de regionale visie 'Voor een Veilig Thuis'.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.g Vroeger signaleren en handelen en dit dichtbij de inwoner organiseren (MD04) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.g.1. We geven uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Een groot deel van projecten binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is conform planning in uitvoering. Op het onderwerp 'ketenaanpak overgewicht en obesitas kinderen' is nog veel onduidelijkheid over de benodigde regionale en lokale structuur en bijbehorende financiering. Om deze reden is met dit project nog geen start gemaakt. Naar verwachting gaan we in de loop van 2024 wel beginnen met het inrichten van de ketenaanpak.

Inhoud (indicator)

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1. In 2024 werken we verder in de proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

IV.a.2. In 2024 werken we verder aan lokale maatregelen om grip te houden op de kostenontwikkeling.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

IV.a.3. In 2024 werken we verder aan het afbouwen van residentiële voorzieningen, door kleinschalige initiatieven en jongerenhuisvesting. Hiermee willen we door- en uitstroom van verblijfsvoorzieningen bevorderen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.b We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.b.1 In 2024 hebben we de gevolgen van de Hervormingsagenda voor Veenendaal inzichtelijk gemaakt en vertalen we de maatregelen die hieruit voortkomen naar lokaal en regionaal niveau.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan 2021-2024 gericht op de daling van het aantal laaggeletterde inwoners.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.2. Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte krijgt passende ondersteuning om onderwijs te kunnen volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn met het onderwijs in gesprek over de doorvoering van het nieuwe schoolmodel, waarbij de schoolbesturen meer verantwoordelijkheden c.q. middelen moeten krijgen als het gaat om het organiseren van passende ondersteuning. De bedoeling is dat rond de zomer duidelijkheid komt over hoe dit model eruit moet gaan zien, incl. financiële consequenties.'

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Op dit moment zien we bij het CJG een grote toename in verzoeken om jeugdhulp in te zetten als dagbesteding en/of ambulante ondersteuning bij gebrek aan (passende) onderwijsplekken. Bij circa 15 kinderen wordt inmiddels (deels) jeugdhulp ingezet als oplossing om dagbesteding en/of ambulante ondersteuning te kunnen bieden aan deze kinderen. De oorzaken zijn o.a. een overheveling van taken van de samenwerkingsverbanden naar het onderwijs, wachtlijsten bij het speciaal onderwijs en een verhoogde uitval in cluster 4 onderwijs. De gemeente is samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden bezig met mogelijke oplossingsrichtingen, maar de verwachting is dat de toenemende druk op het speciaal onderwijs voorlopig zal blijven bestaan. Daarnaast onderzoeken we of we de inzet van jeugdhulp als oplossing voor onderwijsproblematiek verder af kunnen bakenen in de beleidsregels Jeugd.

V.a.3. Alle kinderen van 0-13 jaar kunnen in een IKC een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn volgen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.4. In 2024 starten de kernpartners met de IKC ontwikkeling conform de gewijzigde uitvoeringsagenda bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2024 zoals deze in maart 2023 is vastgesteld

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

De partijen in IKC Dragonder Zuid en IKC Spits zijn volop bezig met het ontwikkelen van een IKC visie. Zij hebben aangegeven langer nodig te hebben voor de ontwikkeling van een IKC visie.

IKC Erf is net gestart. De verwachting is dat er in het tweede kwartaal van 2024 een visie ligt.

V.a.5. In 2024 ontwikkelen we nieuw IKC Beleid en leggen de relatie met het nieuwe Integraal Huisvestingsplan.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.6. In 2024 stellen we een nieuw beleidsplan Lokale Educatieve Agenda op.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. Scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen zoals beschreven in het Plan van aanpak NPO Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. Vaststellen van nieuw beleidskader Sport en Bewegen en uitvoeringen geven aan het beleidskader Sport en Bewegen in samenwerking met Stichting Sportservice Veenendaal en sportaanbieders.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1. We werken aan Verhaallijn 1: Een stabiele basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is niet gelukt om in het eerste kwartaal van 2024 een nieuw beleidsplan op de beeldende kunst op te stellen vanwege de grote druk op het dossier cultuur. Een nieuwe planning wordt gemaakt.

Inhoud (indicator)

VII.a.2. We werken aan Verhaallijn 2: Cultuur in de wijken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.3. We werken aan Verhaallijn 3: Iedereen doet mee.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.4. We werken aan Verhaallijn 4: Jong geleerd, oud gedaan.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.5. We werken aan Verhaallijn 5: Het verhaal van Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.6. In 2024 ontwikkelen we nieuw beleid op de beeldende kunst.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is niet gelukt om in het eerste kwartaal van 2024 een nieuw beleidsdocument op de beeldende kunst op te leveren vanwege de grote druk op het dossier cultuur. Er wordt een nieuwe planning gemaakt (zie ook maatregel VII.a.1).

Inhoud (indicator)

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a Inwoners willen meer voor en met elkaar doen (MD03) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1 Versterken van de netwerken en onderlinge samenwerking tussen organisaties in de sociale basis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VIII.a.2 In 2024 weten de vrijwilligersorganisaties elkaar te vinden via de kenniskring met als doel elkaar te informeren over hun rollen binnen de sociale basis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
5.1A - Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5.6A - Media	-70	-70	-70	-70
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	28	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	177	185	197	191
6.3A - Inkomensregelingen	544	694	694	694
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	100	100	100	100
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	431	430	457	444
6.72B - Jeugdhulp behandeling	605	632	672	652
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	293	306	325	316
6.73A - Pleegzorg	315	328	349	339
6.73B - Gezinsgericht	161	168	179	173
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	194	202	215	209
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	731	763	812	787
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	103	108	114	111
6.74C - Gesloten plaatsing	27	28	30	29
6.82A - Jeugdreclassering	227	237	252	245
6.82B - Jeugdreclassering	26	27	29	28
Totaal Lasten	3.891	4.137	4.356	4.246
Saldo van baten en lasten	-3.891	-4.137	-4.356	-4.246
Totaal 1e bestuursrapportage	-3.891	-4.137	-4.356	-4.246

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

5.6 - Media (voordeel € 70.000)

In het proces van het opstellen van de Programmabegroting 2024-2027 heeft het college in een vroegtijdig stadium een afweging gemaakt welke (financiële) ontwikkelingen in de Programmabegroting aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Een van die ontwikkelingen betreft de structurele ophoging van de subsidie aan de bibliotheek voor € 306.000. Van belang is dat in de € 306.000 ook rekening gehouden is met de indexering

vanwege de gestegen lonen en prijzen. In een latere fase van het begrotingsproces is ambtelijk de reguliere indexering van alle begrotingsposten in de programmabegroting verwerkt. Per abuis is daarbij ook het budget voor de bibliotheek meegenomen, waardoor aanvullend afgerond € 70.000 aan dit budget is toegevoegd. Dit is echter onjuist, omdat de indexering ook al onderdeel uitmaakt van de € 306.000. Hierdoor is in de Programmabegroting, in plaats van € 306.000, een bedrag van afgerond € 376.000 voor de bibliotheek opgenomen. In deze rapportage wordt deze omissie structureel gecorrigeerd.

6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 28.000)

Voor de Subsidieregeling vrijwilligerswerk en informele zorg Veenendaal geldt dat de toekenning van de aanvragen volgens een tender systeem plaatsvindt en dat bijbehorend een subsidieplafond wordt vastgesteld. De subsidieaanvragen voor 2024 overschrijden het vastgestelde subsidieplafond. De aanvragen zijn inhoudelijk beoordeeld op de toegevoegde waarde voor de beleidsdoelstellingen. Dit heeft geresulteerd in het collegebesluit van 19 december 2023 om het subsidieplafond te verhogen naar € 231.000. In de begroting is in 2024 voor de subsidieregeling € 203.000 beschikbaar. Conform eerdergenoemd collegebesluit wordt in deze bestuursrapportage voorgesteld om het budget voor de subsidieregeling met € 28.000 te verhogen.

Diverse taakvelden 2e lijnsjeugdzorg 6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, 6.72A - Jeugdhulp begeleiding, 6.72B - Jeugdhulp behandeling, 6.72C - Jeugdhulp dagbesteding, 6.73A - Pleegzorg, 6.73B - Gezinsgericht, 6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig, 6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf, 6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf, 6.74C - Gesloten plaatsing, 6.82A - Jeugdreclassering, en 6.82B - Jeugdreclassering (nadeel € 3.271.000)

Er is een nieuwe prognose opgesteld van de verwachte kosten voor de 2e lijns-jeugdzorg voor de periode 2024-2028. Dit naar aanleiding van de aanzienlijke kostenstijging die zich in 2023 voordeed en de ontwikkelingen die zich vanaf 2024 voordoen. Zoals in de Jaarstukken 2023 is aangegeven, stijgen de kosten van de ambulante begeleiding en behandeling doordat het aantal jeugdigen, dat hier gebruik van maakt, stijgt. Ook is een toename van de intensiteit en duur van de trajecten zichtbaar. Bij de residentiele jeugdhulp zien we dat het aantal jeugdigen in een residentieel verblijf weliswaar afneemt, maar dat de intensiteit van deze vorm van begeleiding is toegenomen waardoor ook de kosten per saldo stijgen. Per saldo leiden deze ontwikkelingen tot een verwachte toename van de kosten in 2024 ten opzichte van de begroting met € 1.875.000.

Voor 2024 is daarnaast een kostenstijging zichtbaar vanwege de (jaarlijkse) reguliere indexering van de tarieven, het doorvoeren van uniforme tarieven voor de jeugdbescherming en de verplichting om met ingang van 1 januari 2024 met reële tarieven te werken. Deze ontwikkelingen zorgen naar verwachting voor een stijging in 2024 van de kosten (ten opzichte van de begroting) van € 1.396.000. In totaliteit bedraagt de kostenstijging in 2024 € 3.271.000. Gezien de ontwikkeling en aard van de kosten is sprake van een autonome structurele kostenstijging. Derhalve worden de financiële consequenties structureel in deze bestuursrapportage verwerkt.

De prognose, met als uitgangspunt het zo realistisch mogelijk ramen van de verwachte uitgaven, heeft tot gevolg dat de volgende (aanvullende) bedragen in de jaren 2024 tot en met 2028 nodig zijn:

2024	€ 3.271.000
2025	€ 3.413.000
2026	€ 3.632.000
2027	€ 3.522.000
2028	€ 3.492.000

Zoals eerder aangegeven wordt de kostenstijging voor 2024 mede veroorzaakt doordat vanaf 1 januari 2024 met reële tarieven wordt gewerkt. Specifiek gaat om een bedrag van € 990.000 dat in 2024 incidenteel gedekt kan worden vanuit de stelpost prijsindex. Zie hiervoor

ook de mutatie van de stelpost prijsindex bij programma 5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Structureel is deze ruimte binnen de stelpost prijsindex op dit moment niet beschikbaar.

6.3A - Inkomensregelingen (nadeel € 544.000)

Het bereik van de Veenendaalpas is toegenomen en daarmee het aantal pashouders. Per 1 juli 2024 worden regelingen samengevoegd in een ruimere doe mee-regeling waardoor pashouders meer keuzevrijheid hebben waar ze tegoeden aan uitgeven. Ook is het aantal deelnemers voor de Gemeentepolis toegenomen en wordt meer gebruik gemaakt van de Regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten. Met de gegevens van nu en met incidenteel beschikbare middelen uit de septembercirculaire 2023 komen we in 2024 op een extra uitgave van € 500.000. Het structurele effect is afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal pashouders en van het daadwerkelijk pasgebruik. Vanaf 2025 bedraagt de toename van de lasten op basis van de huidige inschattingen € 650.000.

Het Rijk heeft besloten de kosten van budgetbeheer en budgetcoaching van inwoners met een Wlz-indicatie niet langer te financieren vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). Het Rijk ziet de Participatiewet (bijzondere bijstand) of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) als voorliggend op de Wlz. Deze autonome ontwikkeling betekent voor Veenendaal dat deze inwoners niet onder bewindvoering worden ondergebracht maar bij Kwintes. Deze organisatie heeft een aanvullende subsidie aangevraagd voor de bediening van deze doelgroep. Voorgesteld wordt om het budget structureel op te hogen met € 44.000.

6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO) (nadeel € 100.000)

In de 2e bestuursrapportage 2023 hebben wij melding gedaan van het feit dat in de programmabegroting 2023-2026 jaarlijks € 100.000 structureel extra beschikbaar gesteld voor het vrijwilligerswerk in Veenendaal en voor de waardering aan de vrijwilligers. En dat dit extra bedrag per abuis dubbel in de begroting is verwerkt en in de 2e bestuursrapportage 2023 wordt gecorrigeerd. Naar nu blijkt is tegelijkertijd bij het opstellen van de Programmabegroting 2024-2027 deze correctie nogmaals in het financieel meerjarenperspectief doorgevoerd. Dit vanuit de gemeentebrede analyse van de budgetten en de zoektocht naar budgettaire ruimte in de begroting. Hierdoor is bij vergissing de € 100.000 tweemaal in mindering gebracht op het budget vrijwilligerswerk. In deze rapportage wordt dit gecorrigeerd.

Risico's / ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Schoonmaakondersteuning (Wmo)

De instroom voor schoonmaakondersteuning blijft hoog. Dit is conform verwachting. We zien een gemiddelde instroom van elf cliënten per week. Het gebruik van schoonmaakondersteuning per inwoner blijft gelijk. We verwachten dat de totale uitgaven van schoonmaakondersteuning in 2024 rond de € 5 miljoen uitkomen. Dit is een stijging van ongeveer € 900.000 ten opzichte van vorig jaar. De huidige verwachting is dat deze stijging opgevangen kan worden binnen de budgetten van de Wmo. We zullen dit lopende het jaar nauwgezet monitoren en mogelijke afwijkingen melden in een volgende bestuursrapportage. De wachtlijsten die eerder bij de aanbieders van schoonmaakondersteuning ontstonden zijn op het moment grotendeels verholpen. Dit komt omdat er nieuwe medewerkers zijn aangetrokken. We blijven de capaciteit bij de zorgaanbieders monitoren. We verwachten dat de instroom in ieder geval vergelijkbaar blijft tot het ingaan van de nieuwe eigen bijdrageregeling die voor 2026 gepland staat.

Wmo materiële woonvoorzieningen

We zien dat de prognose voor 2024 bij een aantal materiële voorzieningen lager is dan begroot. Dit geldt voor de categorieën wonen, rolstoelen en vervoermiddelen. Doordat de aanvragen van materiële voorzieningen zich lastig laat voorspellen is het niet duidelijk of dit een blijvende trend is. Op basis van de landelijke trend is de verwachting dat de aanvragen naar materiële voorzieningen stijgen. Daarnaast zijn we momenteel bezig met de aanbesteding van de woonvoorzieningen. Deze aanbesteding zorgt mogelijk ook voor

hogere kosten in deze categorie in 2025. We hopen hier tijdens de tweede bestuursrapportage meer duidelijkheid over te kunnen geven.

Inburgering

Door een verhoogde instroom in de inburgering hebben we te maken met hoge caseloads. Gelet op het aantal nieuwe aanmeldingen is het de verwachting dat dit de komende jaren zal aanhouden. Met incidentele rijksmiddelen is er tijdelijke extra formatie gerealiseerd. Deze tijdelijke formatie loopt af in 2025 en er is nog geen zicht op nieuwe middelen van het Rijk. De verwachting is dat de caseloads hoog blijven tot en met 2026. Daarnaast is uit een recente evaluatie gebleken dat de huidige structurele formatie ontoereikend is. Binnen de daartoe beschikbare middelen wordt in het tweede kwartaal van 2024 bekeken om de huidige, tijdelijke extra formatie te verlengen tot en met 2026 en de structurele formatie uit te breiden.

In 2023 is ingezet op verbetering van het traject maatschappelijke begeleiding (maatjes). De eerste tekenen van verbeteringen zijn zichtbaar. We blijven dit de komende periode monitoren. Daarnaast vindt in 2024 onderzoek plaats naar een betere afstemming tussen de verschillende onderdelen van inburgering. Het doorontwikkelen van de component financieel ontzorgen is één van deze elementen. Als gevolg van een te verwachten wetswijziging rondom ontzorgen ontstaat meer ruimte voor een eigen (lokale) invulling.

Schuldhelpverlening

We zien een stijging van het aantal aanmeldingen bij het Budgetloket en onze (contract-)partners. Dit komt mede door de inzet van het instrument vroegsignalering. Inwoners weten de weg naar schuldhelpverlening steeds beter te vinden. Ook in 2024 blijven we inzetten op communicatie over schulddienstverlening en willen we de toegang voor ondernemers verbeteren. We gaan monitoren of het aantal aanmeldingen van ondernemers overeenkomt met de te verwachte kosten.

Recent is er een landelijk bestuurlijk akkoord gesloten over de basisdienstverlening. Hiermee wordt bedoeld dat iedere gemeente in Nederland een bepaalde basis aan schuldhelpverlening aanbiedt. Medio 2024 wordt meer gepubliceerd over dit onderwerp en wordt duidelijk welke dienstverlening verder ontwikkeld moet worden. Voor Veenendaal kan worden gedacht aan meer aandacht voor kwetsbare groepen (jongeren en nieuwkomers) en bepaalde vormen van dienstverlening (zoals financiële educatie, begeleiding en nazorg). Begeleiding en nazorg zijn bovendien onderwerpen die meer in de belangstelling zijn komen te staan vanwege de verkorte schuldsaneringsperiode van 36 maanden naar 18 maanden.

Ontwikkeling bijstandsbestand

De arbeidsmarktregio Foodvalley geeft aan dat de voortdurende groei van het aantal vacatures is afgezwakt. Dagelijks is er nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt. Naar verwachting gaat dit de komende jaren niet wezenlijk veranderen. Vanwege de vergrijzing zijn er naar verhouding minder arbeidskrachten beschikbaar en neemt de vraag naar arbeidskrachten bijvoorbeeld in de zorgsector toe. De ontwikkeling van het bijstandsbestand geeft momenteel geen financiële risico's.

Armoedebeleid

Binnen het armoedebeleid hebben we meerdere instrumenten om het 'mee kunnen doen van onze inwoners in een kwetsbare positie' zoveel mogelijk te bevorderen. In financiële zin zijn de uitgaven aan de Veenendaalpas en in mindere mate de regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten de meest significante en tegelijkertijd ook de moeilijkst in te schatten kosten. Deze zijn afhankelijk van meerdere factoren. Op basis van de huidige gegevens gaan we uit van een overschrijding op dit budget van € 500.000.

Door de koppeling met de energietoeslag is het aantal Veenendaalpasshouders toegenomen en daarmee is ook het bereik gestegen. Een vergroot bereik betekent ook hogere uitgaven. Dat geldt zowel voor de uitgaven aan de minimaregelingen als voor de uitvoeringskosten. We verwachten dat de uitgaven blijven toenemen. De mogelijkheden van de Veenendaalpas worden per 1 juli 2024 breder, waardoor er meer keuzevrijheid is en inwoners de tegoeden

kunnen inzetten op wat zij nodig hebben. De daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van het aantal pashouders en van hun pasgebruik.

Het gebruik van de regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten ligt significant hoger dan de inschatting bij de herintroductie van deze regeling. De criteria voor deze regeling blijken ruim gedefinieerd waardoor de ondersteuning ongericht is. Het voorstel van het college is daarom om de criteria per 1 juli 2024 aan te passen zodat de regeling de groep bedient die we voor ogen hebben. Het bedrag is in 2023 tijdelijk verhoogd naar € 500 per aanvrager. Per 1 juli 2024 gaat het bedrag terug naar de oorspronkelijke € 200. In combinatie met een aanscherping van de criteria verwachten we voor deze regeling een afname van uitgaven in de tweede helft van 2024.

Ook in de deelname aan de gemeentepolis zien we een kleine toename. Het aantal deelnemers dat heeft gekozen voor het zwaarste zorgpakket, GarantVerzorgd3, is toegenomen. Een grotere groep is goed verzekerd maar ook dit heeft een financieel effect.

Jeugd

Uit de jaarcijfers over 2023 van de regio FoodValley jeugd, die we medio april 2024 hebben ontvangen, blijkt dat de kosten blijven stijgen in de 2e lijnszorg ondanks alle inspanningen. Naast de stijging van het aantal jeugdigen die zorg nodig hebben zien we ook dat de intensiteit van de zorg niet afneemt.

Programma 4: Burger en Bestuur

Thema I: Dienstverlening (extern)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. De eerstelijns dienstverlening is klant-, service- en oplossingsgericht, waardoor er balans is tussen efficiënte inrichting en klantbeleving.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Jaarlijks worden balie en telefonie gemeten op bereikbaarheid (telefonie, social media en website), toegankelijkheid (balie, o.a. openingstijden, werken op afspraak), middels een klanttevredenheidsonderzoek.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.2. Signalen die voortkomen uit onderzoeken of rechtstreeks van klanten oppakken om de dienstverlening blijvend te optimaliseren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.3. Innovatieve service aanbieden aan onze klanten via digitaal loket, de balie en telefonie (particulieren, bedrijven en instellingen). Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd zoals e-diensten en wet- en regelgeving op dit gebied.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Onze software-leverancier heeft het pakket eDiensten Burgerzaken op de markt gebracht. Dit ondersteunt het aanvraag- en aangifteproces, inclusief de automatische verwerking in Centric Burgerzaken, het aanmaken van een zaak in het zaaksysteem en het opslaan van documenten in het zaaksysteem. Voordeel voor de burger is dat deze zelf bijvoorbeeld verhuizingen realtime kan laten verwerken met behulp van DigiD waardoor de kans op fouten wordt verminderd, en de interne bedrijfsvoering efficiënter wordt. Het voorstel om dit pakket aan te schaffen is verwerkt in de Kadernota 2025.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. We streven naar steeds meer zelfregie voor de klant om zijn zaken met de gemeente (digitaal) zelf te kunnen regelen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Meten van gebruik webformulieren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. We streven naar een toegankelijke communicatie richting alle inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. In 2024 adviseren we de organisatie over hoe taal, digitaal en proces begrijpelijk en duidelijk verder meegenomen kan worden in de bedrijfsvoering.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Burger en samenwerking

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal zet zich (ook) in 2023 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Veenendaal levert een (ambtelijke) bijdrage aan het binnen de regio invulling geven aan de Regiodeal Foodvalley.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2. Eind 2020 is de geactualiseerde Strategische Agenda Foodvalley 2020 – 2025 vastgesteld. De komende jaren wordt in Triple Helix-verband vormgegeven aan de uitvoering van deze Strategische Agenda. Veenendaal levert hieraan zijn bijdrage.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.3. Als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling geeft Veenendaal mede invulling aan de overheidsgeleding van de Triple Helix regio Foodvalley (3 O's: overheid, onderwijs, ondernemingen).

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. Veenendaal zet zich (ook) in 2024 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.b.2. Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Adequate sturing en controle ten aanzien van verbonden partijen waarin de gemeente Veenendaal deelneemt.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. In het najaar van 2024 wordt de gemeenteraad een geactualiseerde Nota verbonden partijen ter vaststelling aangeboden

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema III: Veiligheid samenleving

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a Inwoners en ondernemers kunnen veilig wonen, werken en leven in de stad en weten hoe ze weerbaar zijn tegen verschillende soorten criminaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 Realiseren van de doelstellingen en samen met ketenpartners, inwoners en ondernemers uitvoering geven aan de activiteiten gericht op met name (het voorkomen van) ondermijning, digitale veiligheid en (het voorkomen van) maatschappelijke onrust

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.2. Samen met ketenpartners acteren en inzet plegen op (acute) (zorg- en veiligheidsissues en -casussen waarbinnen o.a. gewerkt wordt met actuele wet- en regelgeving en actuele inzichten

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Burger en bestuur
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.1C - Bestuur	23	23	78	78
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0
Totaal Lasten	23	23	78	78
Baten				
0.1C - Bestuur	-57	-57	-2	-2
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	74	0	0	0
Totaal Baten	17	-57	-2	-2
Saldo van baten en lasten	-6	-80	-80	-80
Totaal 1e bestuursrapportage	-6	-80	-80	-80

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.1C - Bestuur (nadeel € 23.000)

Per abuis zijn de prijsindex en de programmamanagement kosten per 2023 incidenteel in de begroting verwerkt. In deze bestuursrapportage zijn de structurele effecten verwerkt.

Baten

0.1C - Bestuur (nadeel € 57.000)

In het kader van de doorontwikkeling 2021 is een formatieplaats vastgesteld voor 2021 en 2022, die per 31-12-2022 is vervallen. In de begroting is een structurele inkomst vanuit Regio Foodvalley opgenomen van € 57.000, deze had incidenteel moeten zijn en gekoppeld zijn aan deze tijdelijke formatieplaats. Door het wegvallen van deze formatieplaats (die al was afgeraamd in de meerjarenbegroting 2023-2026) moet nu ook de structurele inkomst verlaagd worden.

1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer (voordeel € 74.000)

De VRU stelt voor om € 2.000.000 van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Veenendaal betekent dit een voordeel van € 74.000.

Risico's / ontwikkelingen Burger en Bestuur

Opvang Oekraïense ontheemden

De opvang van Oekraïense ontheemden in Veenendaal is verspreid over 8 gemeentelijke opvanglocaties. Op dit moment worden er in totaal circa 260 personen opgevangen verspreid over de gemeentelijke opvanglocaties en in de particuliere opvang. Recent hebben wij het pand aan de Kerkewijk 59 aangekocht om daar een opvanglocatie van te maken. We verwachten daar ongeveer 40 Oekraïense vluchtelingen op te gaan vangen. Op landelijk en provinciaal niveau zien we dat de opvang van Oekraïense vluchtelingen onder druk staat. De verwachting is dat de taakstelling op korte termijn verhoogd gaat worden. Met de toevoeging van de 9e opvanglocatie in Veenendaal zitten we goed als het aankomt op onze taakstelling. De financiering vanuit het Rijk van de opvang zelf voorziet in de door de gemeente gemaakte kosten van opvang, leefgeld en ambtelijke inzet.

Crisis Noodopvang Wageningse laan

Sinds augustus 2022 is er een crisisnoodopvang locatie aan de Wageningse laan 2 (het voormalig Belcompany gebouw). Voor de organisatie van deze opvanglocatie werken wij samen met de Veiligheidsregio Utrecht. De kosten die gemaakt worden voor deze crisisnoodopvang factureren wij één op één door aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

Spreidingswet

Sinds 31 januari 2024 is de Spreidingswet van kracht. Met de Spreidingswet hebben gemeenten de taak gekregen om asielopvang binnen de gemeente te organiseren. Voor Veenendaal geldt dat wij een taakstelling hebben van 380 personen. Momenteel onderzoeken we op welke manier langjarige opvang mogelijk is in het voormalig Belcompany gebouw en daarnaast zijn we ons bewust dat daarmee nog niet voldaan wordt aan onze taakstelling vanuit de Spreidingswet. We onderzoeken op welke manier we hier mogelijk invulling aan kunnen geven.

Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiële ontwikkelingen Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.61 - OZB-woningen	490	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	-990	0	0	0
Totaal Lasten	-500	0	0	0
Baten				
0.5 - Treasury	37	0	0	0
0.64A - Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-643	0	0	0
Totaal Baten	-606	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-106	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage	-106	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.61 - OZB-woningen (nadeel € 490.000)

Bezwaarschriften

Het aantal bezwaarschriften op de gemeentelijke belastingaanslagen is de laatste jaren fors toegenomen. Om deze voor 2024 te kunnen afhandelen is extra capaciteit nodig. De kosten hiervan bedragen, op basis van een inschatting van 1500 No-cure-no-pay-bezwaren, € 190.000. De bezwaarschriften werden in 2021 nog geheel uitbesteed, daarna werden de particulier ingediende bezwaren binnen de formatie van het team Belastingen uitgevoerd. De stijging van de No Cure No Pay bezwaren (door bureaus) konden niet binnen die formatie worden opgevangen.

Proceskosten

Het budget voor proceskosten, voor die gevallen waarbij burgers na bezwaar in het gelijk gesteld worden, is ontoereikend. Op basis van een inschatting, gerelateerd aan de aantallen van 2023 en 2024 en de maatregel vanuit het rijk waarbij de proceskosten ten opzichte van 2023 fors verlaagd heeft, zal er een bijraming plaats moeten vinden van € 300.000. Dat is enerzijds het gevolg van de kosten van vorig jaar die dit jaar zijn verantwoord ad € 190.000 en anderzijds omdat de (stijging van) het aantal bezwaarschriften en dus ook de proceskosten tijdens de vaststelling van de begroting niet is te voorspellen. De effecten van de bezwaarschriftenprocedures zijn voor de burger gemiddeld genomen gering. Dit in tegenstelling tot de budgettaire effecten voor de gemeente omdat de gemeente de uiteindelijke rekening van het proces betaalt.

0.8 - Overige baten en lasten (voordeel € 990.000)

Voor de kostenstijging 2024 van de 2e lijnsjeugdzorg is € 990.000 incidenteel gedekt uit de stelpost prijsindex. Zie voor de inhoudelijk toelichting programma 3 Sociale leefomgeving.

0.5 - Treasury (voordeel € 37.000)

Renten (voordeel € 37.000)

Per 1 januari 2024 treedt de gemeente Scherpenzeel officieel toe tot de Afvalcombinatie "De Vallei" N.V. (ACV). Op dit moment participeren de gemeente Ede, Renkum, Renswoude, Wageningen en Veenendaal. Het toetreden tot ACV is goed voor de continuïteit van deze samenwerking. De toetreding is in lijn met de strategische visie van ACV en heeft een positieve invloed op de omzet. Daarnaast is een herijking van het aantal aandelen noodzakelijk. Deze is gekoppeld aan de omvang van de werkzaamheden die ACV per gemeente verricht en wordt conform de aandeelhoudersovereenkomst iedere vijf jaar

herzien. Voor Veenendaal betekent dit een kleiner belang (23,36%) in het aandelenkapitaal ten opzichte van de huidige situatie (24,78%). Als gevolg hiervan verminderd het gemeentelijk aandelenbezit ACV met afgerond € 67.000. Dit betreft een mutatie op de balans en heeft geen budgettair effect. Daarnaast ontstaat een voordeel door de verkoop en herwaardering van de aandelen. Dit voordeel bedraagt afgerond € 37.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag als voordeel mee te nemen in deze bestuursrapportage.

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (nadeel € 643.000)

De effecten van de decembercirculaire 2023 worden incidenteel verwerkt in de begroting 2024 en structureel verwerkt in het financieel kader bij de Kadernota 2025-2028.

Risico's / ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

N.v.t.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Thema V: Bedrijfsvoering algemeen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a. Grip verbeteren op rechtmatigheid van inkopen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1. Implementatie/uitrol van het inkoop -en bestelsysteem binnen de organisatie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Bedrijfsvoering
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	50	50	50	50
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	100	0	0	0
0.4J - Overhead (A&A)	122	0	0	0
0.4L - Overhead (P&O)	40	40	40	40
0.4Y - Overhead Team JZI	0	0	20	20
9.901 - Algemeen Directie	969	0	0	0
Totaal Lasten	1.281	90	110	110
Saldo van baten en lasten	-1.281	-90	-110	-110
Totaal 1e bestuursrapportage	-1.281	-90	-110	-110

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.4C - Overhead (interne dienstverlening) (nadeel € 50.000)

Beveiliging (nadeel € 18.000)

In 2023 heeft een aanbesteding plaats gevonden. Het reguliere budget voor beveiliging is hiermee structureel ontoereikend. Verzocht wordt het budget structureel te verhogen met € 18.000.

Catering (nadeel € 32.000)

In 2023 heeft een aanbesteding plaats gevonden. Naast de prijsstijgingen is hierin een volumewijziging verwerkt omdat de afname van de cateringdiensten aanzienlijk is toegenomen. Het reguliere budget voor catering is hiermee structureel ontoereikend. Verzocht wordt het budget structureel te verhogen met € 32.000.

0.4G - Overhead Juridische zaken (nadeel € 100.000)

In 2024 wordt er nog steeds een groot beroep gedaan op externe juridische bijstand voor o.a. nieuwe geheimhoudingsbepalingen in relatie tot de Woo. Een eenmalig budgetaanpassing van € 100.000 in verband met deze zaken is noodzakelijk.

0.4J - Overhead (A&A) (nadeel € 122.000)

Om te komen tot een nieuw convenant met de Belastingdienst inzake horizontaal toezicht, is

een plan van aanpak opgesteld teneinde op korte termijn te voldoen aan een 6-tal eisen ten aanzien van de financiële strategie, fiscale risico's en beheersing. Hiertoe wordt extra capaciteit en deskundigheid ingezet. De eerste aanzet is in 2023 gegeven. Er is toen € 25.000 beschikbaar gesteld. In 2024 is een bedrag van € 122.000 nodig om het plan van aanpak af te ronden.

0.4L - Overhead (P&O) (nadeel € 40.000)

In 2023 heeft een Europese aanbesteding t.a.v. de arbodienstverlening plaatsgevonden. Ten opzichte van de huidige raming is er aanvullend budget nodig om aan onze financiële verplichtingen jegens de nieuwe arbodienst te voldoen. Waar de raming van afgelopen jaren passend was, brengt de nieuwe gunning/aanbesteding alleen voor de arbodienstverlening een bedrag van € 40.000 extra met zich mee. Dit is exclusief eventuele extra kosten van diensten die niet in het contract zitten, maar facultatief afgenomen kunnen worden. Tevens wordt uit het arbobudget ook andere zaken bekostigd mbt vitaliteit, te weten o.a. : computerbrillen, aangepaste werkplekken, spoor 2 trajecten in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter (WvP). Het verzoek is om structureel met ingang van 2024 een bedrag van € 40.000 beschikbaar te stellen.

9.901 - Algemeen Directie/Financiën (nadeel € 969.000)

Formatie Financiën (nadeel € 69.000)

Binnen het team Financiën zijn structurele personeelstekorten en hierdoor structurele achterstanden bij de crediteurenadministratie. Om de achterstanden weg te werken en structureel te voorkomen is het noodzakelijk dat de formatie wordt uitgebreid. In deze bestuursrapportage zijn de kosten van 1 fte incidenteel verwerkt. De structurele formatieclaim is verwerkt in de Kadernota 2025-2028.

Taakstelling personeel (nadeel € 900.000)

De huidige druk op de capaciteit is organisatiebreed. In afgelopen bestuursrapportages hebben we het risico van onvoldoende kwantitatief en kwalitatief personeel nadrukkelijk in de top-10 risico's benoemd. De druk op de capaciteit blijkt tevens ook uit het recente medewerkerstevredenheidsonderzoek naar Werkgeluk en het rekenkamerrapport naar strategische personeelsplanning en inhuur. Hoewel werkdruk niet 1-op-1 gelijk is aan capaciteitstekort geeft het wel een indicatie van de (ervaren) spanning tussen taken en beschikbare capaciteit. Om te anticiperen op ontwikkelingen en de voortgang van werkzaamheden te waarborgen, is er in het verleden besloten om een taakstelling op de personeelsbudgetten toe te passen. Binnen de begroting hebben we daarvoor een negatieve stelpost van nu zo'n € 900.000 die tot nu toe incidenteel wordt gedekt vanuit (willekeurige) vacatureruimte. Vacatureruimte die financieel ook hard nodig is voor o.a. inhuur ter overbrugging. Waarbij op te merken valt dat de financiële ruimte als gevolg van vacatures, voor 2024 nagenoeg volledig besteed is.

Anders dan in de meeste gemeenten kennen we geen aparte inhuurbudgetten en is de druk op het loonkostenbudget daarmee groter. Bovenop de geschetste al relatief lagere formatie dan gemeenten met dezelfde grote kan daarmee dus zo'n 10 fte aan bestaand loonkostenbudget niet ingezet worden.

Als we kijken naar onze capaciteit, onze wettelijke taken en ambities zijn deze niet in verhouding. Om die reden stellen we dan ook voor deze stelpost te laten vervallen. Zodat het professioneel kunnen functioneren en ook de reguliere dienstverlening aan de burgers niet verder onder druk gezet wordt.

Zowel in de eerste bestuursrapportage 2024, incidenteel voor het boekjaar 2024, als in de Kadernota 2025 voor de structurele oplossing is dit onderwerp verwerkt.

Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen, worden vanuit de vrijval (vrijvallende personeelslasten) externe medewerkers bekostigd om taken uit te voeren in verband met vacatures, (langdurige) ziekte en bij piekbelasting. Voor wat betreft de besteding van de gerealiseerde en verwachte vrijval voor 2024 zien we dat deze inmiddels volledig is gelabeld. Er resteert voor de rest van 2024 geen flexibele schil meer. Het is dan

ook niet ondenkbaar dat in volgende bestuursrapportage hierop wordt terug gekomen, met als doel om extra middelen beschikbaar te stellen.

Risico's / ontwikkelingen Bedrijfsvoering

Onderzoek werkgeluk

Eind 2023 kregen alle medewerkers een uitnodiging om een vragenlijst in te vullen die was gericht op een onderzoek naar werkgeluk. Zijn onze medewerkers gelukkig in hun werk? Wat maakt dat ze werkgeluk ervaren en wat gaat goed en wat kan beter? Dat waren vragen die we graag beantwoord wilden zien. Van de collega's die bij ons in dienst zijn, heeft 70 procent de vragenlijst ingevuld. Zij hebben werkgeluk in onze organisatie beoordeeld met het cijfer 7,3. Dat is een ruime voldoende en gelijk aan het landelijk gemiddelde. Daar zijn we blij mee, want medewerkers die gelukkig zijn in hun werk presteren beter en zijn vitaler.

De resultaten laten dus zien dat we al veel goed doen. Medewerkers beoordelen onderwerpen zoals plezier en lol hebben in het werk; voldoening en zingeving, het hybride en zelfstandig kunnen werken als zeer positief. Maar er is natuurlijk ook ruimte voor verbetering op onderwerpen zoals werkdruk, de werkomgeving (o.a. fysiek/ICT) en snelheid van beslissen. Het stopt niet met dit onderzoek. Teamleiders bespreken de resultaten in het eerste halfjaar 2024 met hun medewerkers. Er wordt met elkaar besproken hoe de punten nader opgepakt kunnen worden en hoe ze de goede dingen vast kunnen houden.

Ten aanzien van de verbeterpunten die organisatiebreed zijn, heeft de directie aan de teamleiders gevraagd om, op basis van de gesprekken die zij met hun medewerkers hebben gehad, aan de themadirecteuren terug te koppelen wat de belangrijkste organisatiebrede aandachtspunten zijn (tweede kwartaal 2024). Met die input bekijkt de directie welke organisatiebrede verbeterpunten zij wil oppakken. Eind dit jaar is er weer een nieuwe meting om te zien of we met elkaar op de juiste weg zitten.

Voortgang risico's

Voortgang risico's

Voor de 1e bestuursrapportage 2024 zijn de gemeentelijke risico's weer geactualiseerd. In de toelichting van tabel 2 vindt u informatie over de risico's en de voortgang van de genomen beheersmaatregelen en andere ontwikkelingen. Peildatum van deze risico's is 1 mei 2024.

De omvang van een risico wordt berekend op basis van:

1. Kans
2. Gevolg

Tabel 1				
Kans		Score kans	Gevolg	Score Gevolg
> 10 jaar	10%	1	X < € 50.000	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	€ 50.000 < x < € 200.000	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	€ 200.000 < x < € 500.000	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	€ 500.000 < x < € 1.000.000	4
X < 1 jaar	90%	5	X > 1.000.000	5

De risicoscore wordt als volgt berekend:

Een risico dat zich 1 maal in de 3 jaar kan voordoen met een gevolg van € 250.000 krijgt voor kans een 3 en voor gevolg een 3 en scoort dus $3 \times 3 = 9$.

Een risico dat zich 1 maal in de 2 jaar kan voordoen met een gevolg van € 600.000 krijgt voor kans een 4 en voor gevolg een 4 en scoort dus $4 \times 4 = 16$.

In de hiernavolgende tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gemeentelijke risico's. Het betreft de 10 grootste risico's. De risico's zijn extern van karakter. Het betreft een totaalbedrag van € 12 miljoen aan incidentele risico's. De structurele risico's bedragen € 0,8 miljoen.

Tabel 2: Top 10 risico's (in miljoenen euro's)				
Omschrijving risico (omschrijving beheersmaatregel)	Effect	Kans	BSc	NSc
1. Onvoldoende beschikking over kwalitatief en kwantitatief personeel (Strategische personeelsplanning – Monitoring budget loonkosten – werving op basis van toekomstige talenten).	€ 2,5 (i)	90%	25	25
2. Aantrekken van leningen wordt als gevolg van de stijging van de rente boven de 3,5 % duurder dan geraamd in de begroting (Anticiperen op rentestijging – kasgeldfinanciering toepassen).	€ 2,5 (i)	50%	15	15
3. Door onzekerheden op politiek terrein en economische ontwikkelingen kan de algemene uitkering afwijken van de raming. Ook kan de groei van het aantal inwoners en andere indicatoren zorgen voor een beperkte afwijking van de raming. Op grond hiervan wordt rekening gehouden met mogelijke mee/ tegenvallers van de algemene uitkering.	€ 1,5 (i)	50%	15	15
4. De BUIG-uitkering van het rijk neemt af of de uitkeringslasten stijgen door een toename van het aantal cliënten. (De inzet van re-integratie- en poortwachters-instrumenten waardoor het aantal cliënten wordt beperkt).	€ 0,8 (i)	70%	20	16
5. Hogere kosten Jeugdzorg (2 maandelijkse monitor)	€ 0,8 (s)	70%	16	16
6. Financiële tegenvallers bij gemeenschappelijke regelingen. (Nauwgezet volgen ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen en bijsturen waar mogelijk).	€ 1,0 (i)	70%	16	12
7. De prijs van aardgas c.q. LNG kan door internationale ontwikkelingen behoorlijk schommelen. De energierekening van de gemeente en aan de gemeente gelieerde organisaties kan hierdoor stevig oplopen (vaste contracten, energiebesparing en verduurzaming).	€ 1,2 (i)	50%	20	15
8. De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject met meerdere risico's, zoals: leges derving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de kosten, software aanpassingen en nieuwe juridische procedures. (Projectgroep begeleidt de invoering van de Omgevingswet).	€ 1,0 (i)	50%	12	12
9. Impact Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen VPB (Ondersteuning via Fiscaliade).	€ 0,9 (i)	50%	12	12
10. De verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO blijft achter bij de prognose doordat de ACM een bovengrens vaststelt ten aanzien van het maximale resultaat over de investeringen en de consument meer inzet op energiebesparing (overleg met de ACM en hogere energie-efficiënte energie-installatie).	€ 0,6 (i)	50%	12	12

Als we deze tabel vergelijken met de tabel in de begroting 2024 valt op dat het risico hogere kostenstijgingen MIP uit de top 10 is verdwenen. Inmiddels is de inflatie sterk gedaald waardoor dit risico in omvang afgenomen is. Daarnaast is het risico jeugdzorg teruggebracht van € 2,2 miljoen naar € 0,8 miljoen als gevolg van genomen maatregelen en het beschikbaar stellen van extra financiële middelen. Verder is het risico opvang oorlogsvluchtelingen Oekraïne uit de top 10 verdwenen door de toename van de omvang van andere risico's. Het risico opvang oorlogsvluchtelingen Oekraïne bestaat dus nog wel degelijk in onze totaal inventarisatie risico's.

De impact Wet modernisering Vennootschapsbelasting Plicht (VPB) overheidsondernemingen is een reeds langer bestaand risico dat nu opnieuw in de top 10 komt doordat andere risico kleiner zijn geworden. Het risico over DEVO komt opnieuw in de top 10 voor als gevolg van het feit dat de klanten van DEVO bewuster met energie omgaan enerzijds maar ook omdat de Autoriteit Consument en Markt regels stelt over het rendement op het geïnvesteerde kapitaal. Deze ontwikkelingen zorgen voor een lagere energierekening van de inwoners van Veenendaal-oost (Buurtstede en Veenderij).

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt voor het belangrijkste deel gevoed door de algemene reserve met een bedrag van € 34,9 miljoen (incidenteel). Ook de onbenutte belastingcapaciteit is met € 7,1 miljoen (structureel) een belangrijke bron voor de weerstandscapaciteit. Doordat er sprake is van een structurele post is deze post belangrijker dan hij zo op het eerste gezicht oogt in vergelijking met de algemene reserve. Onvoorziene uitgaven bedraagt € 105.000 (structureel).

De gemeentelijke weerstandscapaciteit bedraagt totaal € 42.1 miljoen.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene Reserve	34.900.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	7.100.000
Onvoorzien	105.000
Totaal	42.105.000

Op zich is er een goede verhouding tussen structurele risico's (€ 0,8 miljoen) en structurele weerstandscapaciteit (€ 7,1 miljoen). Ook de verhouding incidentele risico's (€ 12 miljoen) en incidentele weerstandscapaciteit (€ 34,9 miljoen) is goed op orde.

Door een daling van de totale risico omvang van € 58 miljoen naar € 56 miljoen en een stijging van de weerstandscapaciteit naar € 42,1 (was € 39,8 miljoen), exclusief het resultaat van deze bestuur rapportage, bedraagt de ratio op basis van een voorlopige berekening 3,4 (2,7 bij de begroting 2024). Deze ratio is dan gebaseerd op een weerstandscapaciteit van € 42,1 miljoen en een risicobedrag van € 12,4 miljoen bij een zekerheid van 90% (volgens de bestaande gemeentelijke risicomanagement methode). Bij de berekening moeten we er wel rekening mee houden dat nu ook het resultaat over 2023 volledig in de weerstandscapaciteit is opgenomen. Dit was bij de behandeling van de begroting 2024 niet zo.

Als we het resultaat van deze bestuursrapportage van afgerond +/- € 5,3 miljoen betrekken in de berekening krijgen we een slechter beeld. In dat geval komt de ratio uit op 3,1 (€ 42,1 miljoen - € 5,3 miljoen = € 36,8 miljoen / € 12,4 miljoen). Er blijft in dat geval wel sprake van een stijging van de ratio van 2,7 naar 3,0 maar een stuk minder dan de 3,4. Deze laatste berekening geeft wel een realistischer beeld van de werkelijkheid.

In de termen van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement is de waardering gelijk gebleven met de classificatie 'goed'. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement geeft zowel aan het cijfer 3,4 als ook aan het cijfer 3,0 de classificatie 'goed' (> 2,0 = goed). Dit was ook goed in de begroting 2024.

Bijlagen

Bijlage 1: Budgettair neutrale mutaties
Bedragen x €1.000

BN Mutaties	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal	Raming 2027 budgetneutraal
Lasten				
0.8 - Overige baten en lasten	-454	0	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	5.252	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-2	7	7	7
2.1A - Verkeer en vervoer	205	0	0	0
2.1D - Verkeer en vervoer	1.891	0	0	0
2.2A - Parkeren	70	-12	-76	-36
3.1C - Economische ontwikkeling	46	0	0	0
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	970	0	0	0
5.1A - Sportbeleid en activering	85	0	0	0
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	30	0	0	0
5.6A - Media	65	65	65	65
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	200	0	0	0
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	32	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-115	-123	-117	-117
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	38	28	22	22
6.2C - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0
6.6A - Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-546	-299	-400	-383
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	379	1.281	1.281	1.281
6.71B - Begeleiding (WMO)	-70	-410	-410	-427
6.71C - Dagbesteding (WMO)	-36	-102	-102	-102
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	317	-378	-325	-325
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	700	0	0	0
6.81A - Beschermd wonen (WMO)	4.617	0	0	0
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-95	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	26	-44	-44	-44
7.4C - Milieubeheer	0	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	1.964	1.070	100	102
8.1A - Ruimtelijke Ordening	200	0	0	0
8.3A - Wonen en bouwen	-1.469	0	0	0
8.3D - Wonen en bouwen	316	52	2	0
9.914 - Algemeen Bijstand, Reintegratie en Participatie	48	0	0	0
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	106	0	0	0
Totaal Lasten	14.771	1.134	2	43
Baten				
0.4N - Overhead (Vastgoed)	-24	-24	-24	-24
0.4R - Overhead (E&W)	48	0	0	0
0.64A - Belastingen overig	-1.469	0	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	5.203	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	7	7	7	7
2.1D - Verkeer en vervoer	1.891	0	0	0
2.2A - Parkeren	199	151	83	131
3.1C - Economische ontwikkeling	46	0	0	0
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	970	0	0	0
5.1A - Sportbeleid en activering	85	0	0	0
5.6A - Media	65	65	65	65
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	62	0	0	0
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-53	-71	-71	-71
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	48	0	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	312	0	0	0
6.81A - Beschermd wonen (WMO)	5.007	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	70	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	2.280	1.122	102	102

BN Mutaties	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal	Raming 2027 budgetneutraal
8.1A - Ruimtelijke Ordening	200	0	0	0
Totaal Baten	14.900	1.297	161	209
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	129	163	159	167
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	-1.469	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-1.469	0	0	0
Stortingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	-1.340	163	159	167
Totaal Stortingen	-1.340	163	159	167
Mutaties reserves	-129	-163	-159	-167
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

*Bijlage 2: Overzicht structurele mutaties
Bedragen x €1.000*

Exploitatie	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten			
1 Fysieke Leefomgeving	46	46	46
3 Sociale Leefomgeving	4.137	4.356	4.246
4 Burger en Bestuur	23	78	78
6 Bedrijfsvoering	90	110	110
Totaal Lasten	4.296	4.590	4.480
Baten			
1 Fysieke Leefomgeving	-37	-37	-37
4 Burger en Bestuur	-57	-2	-2
Totaal Baten	-94	-39	-39
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.390	-4.629	-4.519
Gerealiseerd resultaat	-4.390	-4.629	-4.519